

วิทยานิพนธ์เรื่อง	ปัญหากฎหมายเกี่ยวกับการฟื้นฟูกิจการกรณีลูกหนี้เป็น สหกรณ์
คำสำคัญ	สหกรณ์ทุกประเภทสามารถเข้าสู่กระบวนการ ฟื้นฟูกิจการตามกฎหมายได้
นักศึกษา	ทนา ต้อง โพนทอง
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์	รองศาสตราจารย์ อภัสสร จันทวิมล
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม	รองศาสตราจารย์ ดร. ภูมิ โชคเหมาะ
หลักสูตร	นิติศาสตรมหาบัณฑิต กลุ่มวิชากฎหมายธุรกิจ
คณะ	นิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีปทุม
พ.ศ.	2561

บทคัดย่อ

สหกรณ์ เป็นรูปแบบธุรกิจหนึ่ง ที่ถูกออกแบบขึ้นเพื่อแก้ไขปัญหาและช่วยเหลือให้กับกลุ่มบุคคล ผู้ที่มีฐานะอ่อนแอทางเศรษฐกิจ ได้รวมกลุ่มกันด้วยความสมัครใจ จัดตั้งเป็นสหกรณ์ เพื่อสนองความต้องการอันจำเป็นและความหวังร่วมกันทางเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม เพื่อช่วยตนเองและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ตามหลักการและอุดมการณ์สหกรณ์ โดยพระราชบัญญัติสหกรณ์ พุทธศักราช 2542 ได้กำหนดให้สหกรณ์ที่ได้จดทะเบียนตามพระราชบัญญัตินี้ เป็นนิติบุคคล และได้จัดแบ่งสหกรณ์เป็น 7 ประเภท คือ สหกรณ์ประเภทการเกษตร สหกรณ์ประเภทประมง สหกรณ์ประเภทนิคม สหกรณ์ประเภทร้านค้า สหกรณ์ประเภทบริการ สหกรณ์ประเภทออมทรัพย์ สหกรณ์ประเภทเครดิตยูเนียน

พระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช 2483 หมวด 3/1 กระบวนการพิจารณาเกี่ยวกับการฟื้นฟูกิจการ ของลูกหนี้ มาตรา 90/1 กำหนดคำนิยาม “ลูกหนี้” ที่เป็นบริษัทจำกัด หรือบริษัทมหาชน และสหกรณ์ประเภทเครดิตยูเนียน ตามกฎกระทรวงเท่านั้น ที่สามารถเข้าสู่กระบวนการฟื้นฟูกิจการในชั้นศาลได้

การศึกษา ปัญหากฎหมายเกี่ยวกับการฟื้นฟูกิจการกรณีลูกหนี้เป็นสหกรณ์ เป็นการศึกษาให้ทราบถึงกระบวนการฟื้นฟูกิจการกรณีลูกหนี้เป็นสหกรณ์ของต่างประเทศ เปรียบเทียบกับกฎหมายฟื้นฟูกิจการตามพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช 2483 ของไทย จากการศึกษาพบว่ากฎหมายฟื้นฟูกิจการของต่างประเทศให้ออกาสลูกหนี้เป็นสหกรณ์ทุกประเภท สามารถเข้าสู่กระบวนการฟื้นฟูกิจการได้ โดยไม่คำนึงถึงขนาดและประเภทของสหกรณ์ ส่วนกฎหมายฟื้นฟู

กิจการตามกฎหมายไทยนั้นให้สิทธิลูกหนี้เป็นสหกรณ์เฉพาะสหกรณ์ประเภทเครดิตยูเนียนเท่านั้นที่สามารถสู่กระบวนการฟื้นฟูกิจการได้ ดังนั้น สหกรณ์ประเภทการเกษตร สหกรณ์ประเภทประมง สหกรณ์ประเภทนิคม สหกรณ์ประเภทร้านค้า สหกรณ์ประเภทบริการ สหกรณ์ประเภทออมทรัพย์ อีก 6 ประเภท จึงไม่ใช่ลูกหนี้ตามคำนิยามแห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว หากลูกหนี้ที่เป็นสหกรณ์อีก 6 ประเภท ประสบปัญหาทางการเงิน ก็ไม่อาจใช้ประโยชน์จากกฎหมายฟื้นฟูกิจการได้ หากปล่อยให้สหกรณ์อีก 6 ประเภทตามที่กล่าวมา ต้องล้มละลายหรือชำระบัญชี ปิดกิจการลง โดยไม่มีมาตรการทางกฎหมายฟื้นฟูกิจการเข้ามาช่วยแก้ไขเยียวยาอย่างเหมาะสม ย่อมส่งผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจโดยรวมของประเทศไม่น้อยกว่าสหกรณ์ประเภทเครดิตยูเนียนต้องล้มละลายเช่นกัน

ดังนั้น เพื่อให้การฟื้นฟูกิจการลูกหนี้เป็นสหกรณ์ทุกประเภท เกิดประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์ต่อระบบเศรษฐกิจและสังคม งานวิจัยฉบับนี้จึงมีข้อเสนอแนะให้

- 1) แก้ไขบทนิยามของคำว่า ลูกหนี้ ตามมาตรา 90/1 แห่งพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช 2483 ให้หมายความว่า “ลูกหนี้ที่เป็นบริษัทจำกัด บริษัทมหาชนจำกัด สหกรณ์ หรือนิติบุคคลอื่นที่กำหนดในกฎกระทรวง” เพื่อจะได้ครอบคลุมถึงสหกรณ์ทุกประเภท
- 2) ยกเลิกแก้ไขการกำหนดจำนวนหนี้ขั้นต่ำสิบล้านบาท เพื่อให้กรณีลูกหนี้เป็นสหกรณ์ทุกประเภททุกขนาดเข้าสู่กระบวนการฟื้นฟูกิจการได้
- 3) การยื่นคำขอของลูกหนี้เป็นสหกรณ์ ด้วยสมัครใจ (Voluntary Petition) ต้องให้ที่ประชุมใหญ่ของสหกรณ์ เป็นผู้พิจารณาให้ความเห็นชอบ หรือ ที่ประชุมคณะกรรมการดำเนินการ สหกรณ์ตามจำนวนที่กำหนดไว้ในข้อบังคับสหกรณ์
- 4) กำหนดให้มีสถานะการพักการปฏิบัติตามกฎหมายสหกรณ์ชั่วคราว (Automatic Stay)